

Mužliansky hlásnik

Mužla

3. ročník

číslo 1

február 2017

Mária Judáková: Povedz mi, Bože...

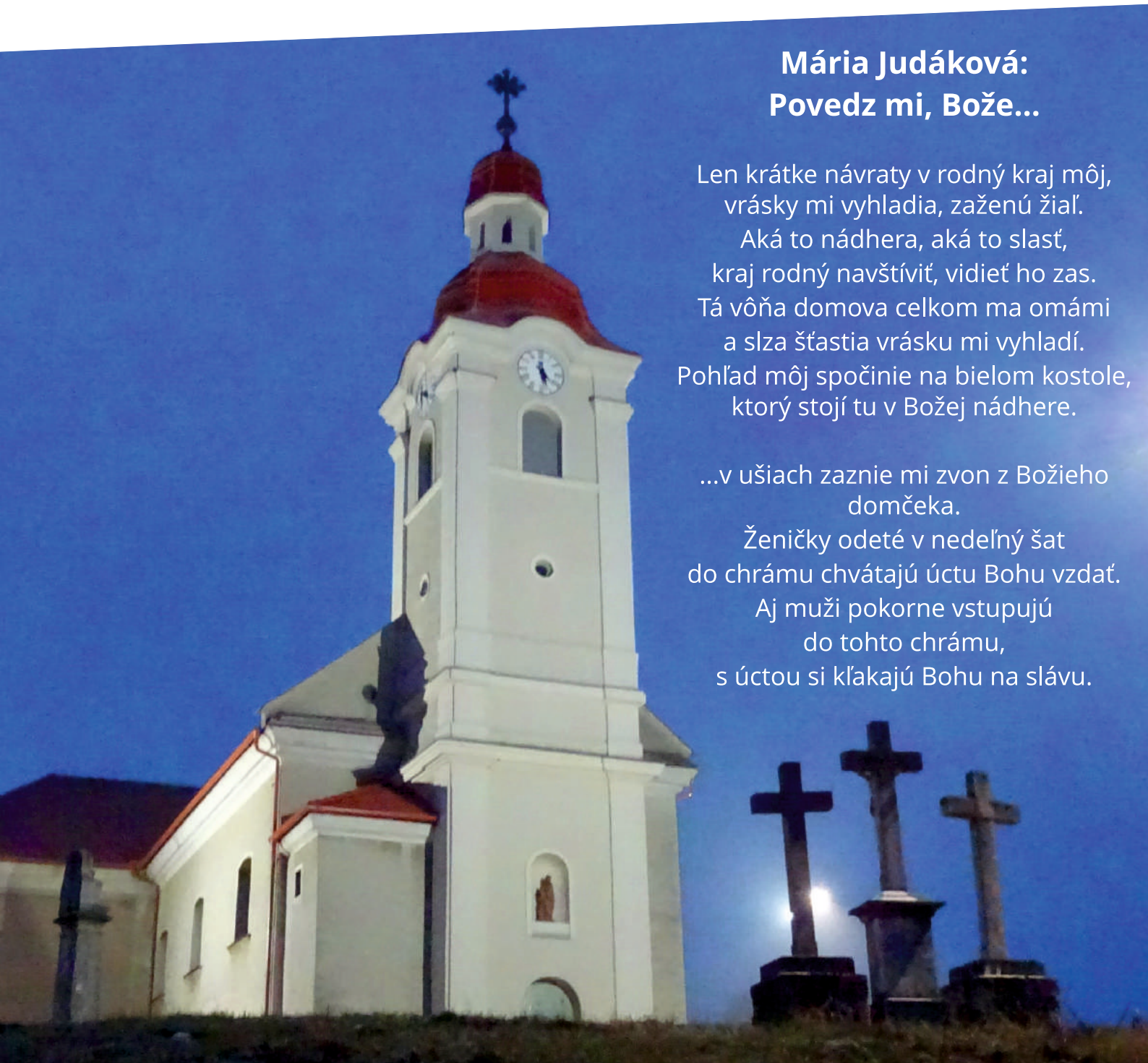
Len krátke návraty v rodný kraj môj,
vrásky mi vyhladia, zaženú žiaľ.

Aká to nádhera, aká to slasť,
kraj rodný navštíviť, vidieť ho zas.
Tá vôňa domova celkom ma omámi
a slza šťastia vrásku mi vyhladí.
Pohľad môj spočinie na bielom kostole,
ktorý stojí tu v Božej nádhere.

...v ušiach zaznie mi zvon z Božieho
domčeka.

Ženičky odeté v nedeľný šat
do chrámu chvátajú úctu Bohu vzdať.

Aj muži pokorne vstupujú
do tohto chrámu,
s úctou si kľakajú Bohu na slávu.

Zväz zdravotne postihnutých

Členovia organizácie aj v uplynulých rokoch dokázali, že ani vek, ani prípadné zdravotné problémy im nemôžu prekážať v aktívnom a užitočnom strávení času. Radi navštevujú liečebné kúpele. Takto sa dostali v minulom roku do Tvrdošoviec na Športový a rehabilitačný deň, kde strávili krásne chvíle, plné zážitkov.

16. novembra 2016 usporiadali autobusový zájazd do mesta Győr, kde navštívili Termálne kúpalisko Rába Qelle. Voda bola príjemne teplá, aj napriek mrholeniu mohli požívať vonkajšie bazény a masáže.

3. decembra 2016 uskutočnili v miestnom kultúrnom dome slávnostné čakanie Mikuláša, na ktorom pozdravili aj jubilantov. Dobrú náladu prítomných zvýšil príchod Santu, ktorý každého obdaril svojim prekvapením. Po chutnej večeri sa oboznámili s podujatiami, plánovanými na rok 2017. Aj v novom roku plánujú viaceré divadelné a kúpeľné návštevy, o ktorých sa však viac môžeme dozvedieť až po marcovej výročnej schôdzi.

Zľavnené liečby, plánované na rok 2017:

Dudince: 13. – 17. február 2017, päť dní / štyri noci (125 €) Hotel Jantár

Piešťany: 5. – 10. marec 2017, šesť dní / päť nocí (160 €) Hotel Tematín

Sklené Teplice: 13. – 17. marec 2017, päť dní / štyri noci (133 €) Relax Termál

Turčianske Teplice: presný termín v nasledujúcom čísle Hlásnika, päť dní / štyri noci (109 €)

Cena štvor – päťdňových liečení zahŕňa ubytovanie, švédské raňajky a večere, výdatné obedy, návštevy kúpeľov a voľne zvolené špeciálne liečby raz denne. Viac informácií Vám podá pán Jozef Petro.

Na základe J. Petra, predsedu miestnej organizácie zostavila: M. SZ.

Po dlhom čase sa konečne otvára možnosť zakúpenia bytov v majeroch

V 2. čísle Muzlianskeho hlásnika pani poslankyňa Alžbeta Csányiová načrtla situáciu v majeroch, patriacich k obci Mužla. Ide o 3 majery: Čenkov s 18 rodinami, Jurský Chlm s 2 rodinami a Malá Mužla s 20 rodinami. Vo všetkých sa vyskytujú dva závažné problémy, a to nezamestnanosť a odkúpenie domov. Hodnota všetkých domov už bola dvakrát určená. 27 domov už v nich žijúce rodiny kúpili, ale ešte 17 dodnes nebolo na predaj. Táto situácia by sa mala v čo najkratšej dobe riešiť, lebo rodiny, žijúce v nich dovedy nie sú ochotné platiť za opravy, pokiaľ domy nie sú v ich vlastníctve. Podľa názoru pani Csányiovej by bolo pre každého lepšie, keby obyvatelia majerov mohli žiť v čo najlepších podmienkach. Zdá sa, že sa tento problém v tomto roku konečne vyrieši. Na základe rozhodnutia samosprávy obyvatelia majerov môžu domy odkúpiť aj na splátky. Spolu s pani poslankyňou a zamestnancom obce, Róbertom Dobsonym som navštívila všetky majery a spýtala som sa obyvateľov, či sú spokojní s týmto rozhodnutím.

V **Jurskom Chlme** je už každý dom v súkromnom vlastníctve. Tam žijúci ich kúpili a na prázdne mali nárok podnikateľa, ktorí ich využívajú ako poľovnícke domy. Mala som šťastie pozrieť si niekoľko takýchto nehnuteľností a bola som prekvapená, aké závidi hodné zariadenie ma vívalo v zdánlivo bezvýznamných domoch. Zrazu som si musela uvedomiť, že pre mestského človeka je neporušená príroda pokladom a zároveň som smutne konštatovala, že my miestni si ju ani nevšímame. Na cintoríne, hoci bol pokrytý snehom, bolo dobre vidieť, že verejní robotníci udržiavajú vzorný poriadok.

V **Čenkove** nám pán František Virszinski ochotne ukázal starú vodnú vežu, zvanú „Glóbus“, ktorá je natoľko zastaraná, že sa už neoplatilo jej obnovenie. Preto samospráva obce Mužla sa rozhodla umiestniť a zaviesť do prevádzky nový hydroglóbus, ktorý má zabezpečiť zásobovanie obyvateľov majera vodou.

V Čenkove je 9 rodinných domov v súkromnom vlastníctve a presne toľko v prenájme. Pán Virszinski svoj dom pod číslom 745 už kúpil, preto smelo investoval do prestavby kúpeľne. Jeho dcéra Mária Virszinská so svojim druhom Jánom Farkasom by tiež radi kúpili nehnuteľnosť, v ktorej žijú, veď aj tak veľa investovali do prestavby domu. S radosťou prijali správu, že konečne majú možnosť kúpiť dom na splátky.

Marek Molnár a Anita Víghová pod číslom 739 by tiež radi využili možnosť splátok, veď už dom dali vnútri do poriadku, a keď ho kúpia, obnovia ho aj zvonka. Pavol Nagy pod číslom 876 svoj dom kúpil už dávnejšie, preto ho celý obnovil.

V **Malej Mužle** sa nachádza 10 dvojdomov pre 20 rodín. Z toho je 12 v súkromnom vlastníctve a 8 v prenájme. Tomáš Marcibál už kúpil svoju nehnuteľnosť pod číslom 756 a začal prestavbu kúpeľne a obnovenie podlahy v dome. V dvojdomke pod číslom 754 žijú dve rodiny. Manželia Vozárovci sú ešte žiaľ vo fáze prenájmu, ale ich sused Stanislav Kassovic už aj z vnútra, aj z vonka obnovil svoj dom. Rozdiel veľmi dobre vidieť na fotografii. Zuzana a Pavol Dolníkovci, č. d. 753 už investovali do vlastného. Vymenili dvere, okná a obnovili strechu domu. Roland Zvara, č. d. 752 s radosťou prijal možnosť splátok, a bol prvý, kto požiadal o ňu. Plánuje, že keď sa dom dostane do jeho vlastníctva, vymení okná, dvere, podlahu a obnoví krov domu. Obyvatelia všetkých troch majerov sú vďační pani Alžbete Csányiovej, ktorá bráni ich záujmy. Vďačná som pani

poslankyni aj ja za jej ochotu a pružnosť, ktorou ma zaviedla do sveta majerov a do krásy nedotknutej prírody. Vďaka aj pánu Róbertovi Dobsonyovi za pekné zábery.

Vďaka našim darcom za každú dobrovoľne darovanú kvapku krvi

Miestny spolok Červeného kríža 19. decembra 2016 usporiadal už tradičné vianočné darovanie krvi, spojené so sviatočným posedením. Darovanie krvi sa uskutočnilo na Transfúznej stanici v Nových Zámkoch za peknej účasti dobrovoľných darcov. Po návrate domov nás čakalo milé prekvapenie. V reštaurácii „U bieleho koňa“ bol pripravený sviatočný obed a darčeky pod vianočným stromčekom pre darcov krvi ako pozornosť pre ich ušľachtilý postoj. Prv, než sme si sadli k sviatočnému stolu, pod záštitou starostu obce Ing. Ivána Farkasa a obecného zastupiteľstva sa uskutočnilo slávnostné odovzdanie ocenení pre darcov krvi.

Zlatú plaketu prof. Jánskeho za štyridsaťnásobné darovanie krvi prevzal Alexander Simon. Bronzové plakety dostali za desaťnásobné darovanie: Elvíra Csongárová, Angelika Kostolánska, Zoltán Csombó a Róbert Mariček.

Starosta obce vo svojom príhovore vyzdvihol význam tohto humánneho počínania a na znak vďaky a uznania každému vyznamenanému odovzdal v mene obce pamätný list.

Predseda miestneho spolku pán Jozef Cserman v mene organizácie sa poďakoval všetkým darcom krvi za ich príkladné konanie a ľudský postoj. Zároveň vyjadril želanie, aby každého člena spolku sprevádzalo aj v novom roku humánne zmýšľanie, ochota a obetavosť.

Na záver im zaželel v roku 2017 veľa zdravia a pohody.

József Cserman

Čo je paličkovanie?

To, že kedy a kde sa paličkovanie začalo, je zahalené do závoja hmly. O vzniku čipky koluje veľa legiend, rozprávok a povestí. Bolo to, ako bolo, jedno je isté: človek je odnepamäti parádívny. Hlavne my ženy túžime po niečom novom, neobvyklom a krásnom, po tom, čo tá druhá nemá. Asi aj voľakedy v minulosti to bol podobný príbeh ako aj dnes. Niekde niekedy nejaká dáma sa chystala na stretávku so svojimi kamarátkami a zrazu problém: čo na seba? Prehodila cez seba kus plátna. Ale nápad sa šírila. Kde sú paličky? Vtedy to ešte boli len kamienky či kosti – prapaličky.

Ako som sa naučila...

Na strednej škole v Bratislave sa ma moje vychovávateľky pani E. Gallová a pani T. Vítková pokúšali naučiť základy pásikovej väzby. Valec sme si ušili a naplnili pilinami, paličky, špendlíky, háčik sa nakúpili a vzorky sme mali na internáte. Táto náročná ručná práca ma ako 10 + niekoľkoročnú ešte príliš nechytala. Prvotinky vyzerali ako vyzerali, ale dečka na Vianoce pre mamu sa podarila celkom pekne (po dvoch rokoch). Samozrejme, paličky ešte vtedy neklopkali tak

ako dnes. Začiatky sú vždy ťažké. Treba veľa trpezlivosti a vytrvalosti. Preložiť. Prekrižiť. Naučiť sa, kedy ktorá palička prichádza a ako „premotat“ cez ostatné? Sú to závažné otázky. Spočiatku som spravila veľa chýb, preto som sa naučila aj párať. A to nie je na ťarchu. Krásna čipka a v nej chyba? Radšej párať! Kým pani vychovávateľky dozerali na nás, paličky celkom slušne pracovali. Po strednej však „odišli spať“ do šuplíka. Ako čerstvá dvadsiatnička som si oprášila vedomosti i klopkajúce paličky a vyplňala si čas paličkováním. Dlhý čas rýchlo ubehol a perlovky bolo habadej. Zo začiatku som

Správy

paličkovala všetko, čo mi prišlo pod ruku, ale časom ma uchvátili dámy (hlavne dámske hlavy) z bielej perlovky s kovovými priadzami. CSEMADOK ma poprosil, či by som sa nezúčastnila na ošeračkovej slávnosti, či by som neukázala svoje výtvyry a paličkovala s deťmi. Takto som sa dostala aj do letných táborov (Mužla, Biňa, Kamenín, Kamenný Most...). Vytvorili sme s deťmi hromadu náramkov, náhrdelníkov s monogramami a iné drobnosti. Za týždeň sa nedá veľa naučiť, ale predsa. Dievčatá a chlapi len tak paličkovali. Toľko valcov som nemala, takže sa kľaklo na zem a robilo sa na stoličke. Mamičky a babičky nakúpili pre svoje ratolesti zopár paličiek na doma, ale i moje obrazy pre radosť. Boli deti, ktoré som stretávala každoročne a doniesli mi ukázať, čo vytvorili za uplynulý rok. Učila som ich nielen kopírovať motívy z internetu, ale i kresliť vlastné vzorky. Veľmi ma dojalo, že sa tak zaujímajú o túto činnosť. V roku 2004 sa v našej dedine uskutočnila výstava ručných prác a maľovaných obrazov. Samozrejme z nej nechýbali ani moje čipky. Bola to prvá väčšia výstava, na ktorej boli vystavené aj moje práce. Keď sa v obci otváral „Hangyaszövetkezet“, prispela som do interiéru erbom našej obce, ktorý ostal na stálom mieste v knižnici. Cez SZTP v Mužle, pomocou pani Kočiovej som sa dostala do Klubu paličkovanej čipky pri Jednote dôchodcov v Nových Zámkoch. Klub bol založený 10. 11. 2000 v Centre voľného času v Nových Zámkoch pod vedením pani Zuzany Pisztonovej. Členky už mali za sebou zopár výstav na Slovensku i v zahraničí, ba mali aj nejednu vlastnú výstavu za pomoci iných organizácií. Skriňa, plná nádherných podvinkov, materiálu, literatúry, kontaktov. Od roku 2007 som aj ja členkou. Vedúcou klubu je pani M. Hovorková. Stretávame sa každý pondelok od 10,00 do 13,00 hod. v Klube dôchodcov na Podzámskej ulici v Nových Zámkoch. Popri klopaní paličiek sa dá o všeličom rozprávať (nielen o paličkovaní). V súčasnosti má krúžok 14 členiek. Dostala som sa i ja na nádherné výstavy, nielen na Slovensku (Bratislava, Nitra, Prešov, Nová Dubnica...), ale aj do zahraničia (Vamberk – ČR, HU...). V Bratislave každoročne vystavuje i moja bývalá vychovateľka pani T. Vítková, s ktorou sa stretávame aj na iných podujatiach. Musím vyzdvihnúť Vamberk, kam ma prvýkrát zobrali moje kolegyne čipkárky na väčšiu výstavu. Každé dva roky na jeden dlhší víkend (pre nás krátky) sa tu organizuje výstava, na ktorej sa stretnú čipkárky a čipkári zo sveta (Rusko, Taliansko, Nemecko, Maďarsko...). Predáva sa všetko, čo je potrebné pre paličkovanie: rôzne priadze, drôtičky, lacetky, rámy..., ale sa predáva aj čipka. Každá čipkárka vie, že Vamberk je kolískou paličkovanej čipky – tu sa žije s čipkou. Aj billboard bol „upaličkovaný“ kresbou. Ešte stále sa tu zachovala výučba tohto náročného remesla. Videli sme históriu, kde sa staré čipkárské stroje zapínajú už len pre návštevníkov. Zúčastnili sme sa aj na mnohých iných podujatiach. S úžasom a obdivom, s novými pomôckami a poznatkami sme odchádzali domov. Už aj ja som sa zúčastnila na viacerých výstavách so svojimi čipkami: 14. 10. – 14. 11. 2008 „Novozámocké čipkárky – paličkovaná čipka“ v ROS v Nových Zámkoch. V júli 2010 sme odovzdali Čipkársku cestu do Šoporne v ROS v Nových Zámkoch a

usporiadali i menšiu výstavu. Čipkárská cesta – pod týmto názvom žije veľkolepý projekt Národopisného múzea v Liptovskom Hrádku, do ktorého sme sa zapojili aj my. Je to dlhá paličkovaná čipka, spletená do štvorčekov, ktoré sú navzájom spájané tradičnou čipkou. No nespájajú sa v nej iba štvorčeky, ale aj čipkárky z celého Slovenska. Takto sa zmapovala paličkovaná čipka v každom regióne. Táto Čipkárská cesta je vystavená na stálej expozícii Múzea v Liptovskom Hrádku. 25. 10. – 10. 11. 2011 sme ukázali aj kostoly okolia v čipkovanej

verzii, odkiaľ nechýbal ani kostol v Mužle. 3. 10. – 31. 10. 2014 „Na krídlach motýľa“ v knižnici A. Bernoláka v Nových Zámkoch. 1. 7. – 30. 9. 2016 „Paličkované variácie“, v ROS v Nových Zámkoch. Výstavy sa uskutočnili za pomoci Nitrianskeho samosprávneho kraja, Regionálneho osvetového strediska v Nových Zámkoch, Knižnice Antona Bernoláka, Organizácie Matice slovenskej v Nových Zámkoch, CK nábrežie v Nových Zámkoch. Veľká vďaka i tým, ktorých som vynesla a, samozrejme, všetkým členkám klubu. Mali sme, samozrejme, aj menšie výstavy, každoročne vystavujeme na vianočné a veľkonočné sviatky v knižnici na námestí v Nových Zámkoch svoje práce. Aktívne sa podieľame na rôznych remeselných akciách, či v tvorivých dielňach v Nových Zámkoch a v okolí (Podhájska, Piešťany, Šurany...). Bola som niekoľkokrát aj na štúrovskom jarmoku. Písali o nás v Castrum Novum, v Kultúrniku, My (nitrianske noviny)..., hovorili o nás aj v novozámockej TV a rozhlase. Prečo paličkujeme? Prečo lúšti niekto krížovky? Je to koníček, ktorý ma odpúta od každodenných starostí. Keď paličkujem, zabudnem na všetky problémy, nič neexistuje, len klopanie paličiek. Po dlhých hodinách, dňoch predsedania nad valcom zide čipka, ktorá poteší nielen mňa, ale aj iných. Že ma bolí driek alebo prsty? To na hotovej čipke nevidieť. Vidieť krásu pospletaných nití.

Patricia Ballai (Takáčová)